

A Veresegyházi Kistérség

Forrás: HISZI-MAP Kft.

A Pesti-síkság és a Gödöllői-dombvidék nyugati lejtőinek találkozásánál, a Szódrákosi-patak vízgyűjtő területén kialakult történelmi településekből (Csomád, Veresegyház, Órszentmiklós, Vácbotyán, Vácrátót, Zsidó, Mácsa, Hartyán) jött létre a Veresegyházi kistérséget alkotó nyolc település.

A mai nevükön Csomád, Erdőkertes, Galgamácsa, Órbottyán, Vácegres, Váckisújfalu, Vácrátót és Veresegyház településeket magában foglaló kistérség a fővárostól mintegy 30 kilométerre észak, észak-keleti irányban, a Budapest-Gödöllő-Vác alkotta háromszögben helyezkedik el veresegyházi központtal. A kistérség területe összesen 159,8 km².

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesülethez nem a teljes kistérség tartozik, csupán pár település: Váckisújfalu, Vácegres, Galgamácsa. Azonban erre a három településre a hatást mégis kistérségi szinten érdemes nézni, így teljes elemzés következik, majd a végén az egyesület legkisebb településére, Váckisújfalura mutatunk be egy komplex fejlesztési tervet.

Több településformát találhatunk a térségben, a 8 település e tekintetben is változatos képet mutat. A települések az alábbi kategóriákba sorolhatók

- 6 település község (Csomád, Erdőkertes, Galgamácsa, Vácegres, Váckisújfalu, Vácrátót),
- 1 település nagyközség (Órbottyán) és
- 1 település város (Veresegyház).

A magyar közigazgatás különböző átszervezéseinek szinte mindegyike érintette a térség településeit. Ennek következtében Csomád, Órbottyán és Vácrátót az Órbottyán Nagyközség Közös tanácsának társközségei voltak, önállóságukat csak a 90-es években nyerték vissza. A térség három települése – Galgamácsa, Vácegres és Váckisújfalu – jelenleg is körjegyzőséget működtet.

Érdemes megjegyezni, hogy a térség kisebb települései elszigeteltségük megszűnését, fejlődésüknek, felemelkedésüknek fontos lehetőségét látják a kistérséghez való tartozásban.

A kistérségben élők száma évek óta dinamikusán növekszik. Ezen belül legerőteljesebb a növekedés Veresegyházon, őt követi Erdőkertes, majd Csomád, Órbottyán és, Vácrátót. A távolabb fekvő településeken – Vácegres, Galgamácsa, Váckisújfalu, – mérsékelt növekedés, illetve helyenként a lakosság számának stagnálása tapasztalható.

A kistérség általános jellemzői

A kistérség 8 települése négy statisztikai kistérséghez tartozott, melyet az alábbi összefoglaló táblázat szemléltet.

Település	KSH statisztikai kistérség
Csomád	Dunakeszi
Erdőkertes	Gödöllői
Veresegyház	
Órbottyán	Váci
Vácrátót	
Vácegres	Aszódi
Galgamácsa	
Váckisújfalu	

A földrajzi elhelyezkedésből fakadó szomszédosság mellett a nagy múlttal rendelkező kistérségi települések hagyományos kapcsolatai részben arra vezethetők vissza, hogy közigazgatás szempontjából hova tartoztak, kikkel kellett – örömmel vagy esetleg kényszerűségből – együttműködniük

A veresegyházi kistérség a gödöllői dombság területén, a budapesti agglomerációban két autópálya (M3 és M2) között helyezkedik el.

Ezen kívül több regionális jelentőségű, alacsonyabb rendű főút is áthalad a nyolc település területén. A székhely település Veresegyház, a térség valamennyi településéről legfeljebb negyedórányi távolságra található és a térséget összekötő utakon könnyen megközelíthető.

Gondot jelent azonban, hogy a településeken nagy az áthaladó forgalom, amely a zaj és légszennyezettség mellett az utak állapotának romlását is eredményezi. Fontos feladat azok mindenkori karbantartása.

A települések egy kivételével vasúton is elérhetők, a vasúti közlekedéssel kapcsolatban probléma két falu esetében merül fel, ugyanis a vasútállomás távol esik a település lakóterületeitől. A tömegközlekedésben a távolsági buszok komoly segítséget jelentenek, ezen kívül 2003 ősze óta kistérségi autóbuszjárat könnyíti meg a térségen belüli közlekedést.

Kistérségi szinten fontos feladat az úthálózat aszfalttal történő burkolása és ezzel együtt a csapadékvíz elvezetése.

Valamennyi településen veszélyt jelent a gyalogos illetve kerékpáros közlekedés, ezért a térség egész területén járdahálózat és kerékpárutak kiépítése szükségzerű.

A települések mindegyike rendelkezik vezetékes vízhálózattal, de a szennyvíz elvezetése három település kivételével egyáltalán nem megoldott.

A térségben található termálvíz a székhely településen a közintézmények fűtését biztosítja.

A szomszédos településen a termálvíz hasznosítási folyamat a tervezés fázisában van.

Az infó kommunikációs szektorban a vezetékes telefon ellátottság mellett a mobil telefonok is egyre elterjedtebbek. A térség egész területén lehetőség nyílik telefonon történő és szélessávú internet elérésére.

A kedvező településfejlesztési folyamatok eredményeként a közterületek és az épített környezet minősége meghatározza az ott élő emberek komfortérzetét és hozzájárul az idegenforgalom növekedéséhez. Ezért minden település fejlesztési tervében szerepel a településközpontok kialakítása, a közterületek, parkok

esztétikai színvonalának emelése, közintézmények felújítása, korszerűsítése. (iskola, egészségügy, óvoda, szociális szféra).

Az elmúlt években megnövekedett a lakosságszám és ezzel együtt örvendetesen emelkedett a térségben a gyermeklétszám is. Az épülő lakóparkok benépesedése szükségessé teszi óvodák, iskolák bővítését, a hozzájuk kapcsolódó tornaterem illetve tornaszoba megépítését.

A szabadidő hasznos eltöltését és az egészséges életmód gyakorlását lehetővé téve több településen sport és szabadidő központ kialakítása, építése a cél.

A térségben található műemlék épületek rekonstrukciója, teljes körű felújítása és közösségi célokra történő átalakítása kiemelten fontos feladat.

Néhány kisebb településen a művelődési ház felújításra szorul, jelenlegi állapotában nem látja el valós funkcióját.

A kistérség gazdasági fejlődése, az agglomeráció adta népességfejlődés következményeként megváltoztatta a helyi lakosság foglalkozási szokásait, a mezőgazdasági ágazat leépülése következtében a mezőgazdaságban dolgozók ipari munkásokká, a szolgáltató iparban alkalmazottakká, valamint egyéni és társas vállalkozókká váltak. A kistérségben jelenleg közel 800 vállalkozás működik, melynek közel 2/3 része szolgáltatás jellegű.

A lakosság nagy része bérből és fizetésből élő alkalmazott. A multinacionális termelő cégeknél tisztességes jövedelemmel, míg a kis- és középvállalkozásoknál általában minimálbéren kerülnek alkalmazásra a dolgozók. A kistérségben nincsenek számottevő nagyságrendben, akik megélhetési problémával küzdenének.

A kistérség területén több közepes és kis cég foglalkozik szállítással, egyéb szolgáltatással, köztük a „Rolling Cars’95” nemzetközi fuvarozással.

Autószalonok és szervizek, szerelőműhelyek és egyéb szolgáltató vállalkozások, éttermek, panziók száma azt mutatja, hogy a kistérség gazdasági fejlődése lendületes és egyenletes. Az ipari és szolgáltató tevékenység megfelelő munkaerő piaca kiegyensúlyozott foglalkoztatást jelent a kistérségben, s még a kistérségen kívüli területekről is van munkaerő felvevő hatása.

A multinacionális cégek stabil és minőségi munkaerőt igényelnek, a dolgozók között nincs számottevő fluktuáció.

A térség foglalkoztatási jó helyzetét az a fejlődés adja, mely a népességnövekedés és az agglomerációs helyzet következménye.

Az ipari tevékenység a kistérség központjára, Veresegyházra koncentrálódik. Veresegyház fejlődése ugrásszerűen 8-10 évre visszamenően kezdődött. E fejlődést lehetővé tette a főváros közelsége és a város vezetésének felismerése, hogy az adottságot ki kell használni. A multinacionális cégek pár éve települtek, és olyan ipari struktúrát hoztak, amely világpiaci igények elégítenek ki /repülőgép-motor, annak alkatrészeinek gyártása/. Gyógyszergyártás és Európa legnagyobb gyógyszer-raktár bázisa, a Sanofi-Aventis, amely ellátja Kelet-Európát és Távol-Keletet.

Veresegyházon működik a Misszió Egészségügyi Központ, mely a dolgozók nagy létszámú foglalkoztatása mellett, magas színvonalú ellátást biztosít és országos szinten is kiemelkedő tevékenységet folytat irányított betegellátási modelljével.

A térségben a legjelentősebb foglalkoztatási szerepet betöltő cégek és vállalkozások, a végzett tevékenység megjelölésével és a foglalkoztatottak becsült számával az alábbi táblázatban találhatóak:

1.	General Electrik	repülőmotor és alkatrészgyár	450
2.	General Power	Hűtéstechnika	150
3.	Sanofil	gyógyszergyár, raktárbázis	350
4.	MEY Hungaria	női-és ffi fehérneműgyár	160
5.	CBA /2db/	élelmiszer-áruház	100
6.	PLUS	élelmiszer-áruház	25
7.	VITALE	gyümölcslékészítő, töltő	120
8.	Karsai Plast	ipari műanyaggyártás, alkat- rész, szerszámgyártás	40
9.	Kucsaker Kft	építőipari nagyker. műszaki kereskedés	25
10.	SzinkronCar kft	autóalkatrész, javítás, karosszéria, biztosítás	23
11.	Veres Autójavító kft	gépjármű teljes körű javítás, kár-ügyintézés	21
12.	Misszió Eü.Kp.	Egészségügyi Kp.	150
13.	Veres Dent	fogászati kp.	15
14.	RAV 87	biztonságtechnikai kft	19
15.	Verestransz	szállítási és szolgáltató kft	25
16.	Veresegyház és	banki tevékenység	41

	Vidéke Tak.szöv.		
--	------------------	--	--

A kistérségek gazdasági-társadalmi fejlettségét jellemző öt típus közül a 9 változóból képzett komplex mutatószám alapján a Veresegyházi kistérség fejlődőnek minősül. A magas külterületi lakónépességgel bíró, tanyás kistérségek jellegzetes színfoltjai egyetlen világvárosi régióknak, izgalmas térbeli folyamatokat és komoly társadalmi és területi zárványokat eredményez. A Veresegyházi kistérség lakónépesség számának változása az utolsó 10 évben elérte a 36%-ot. A csatornahálózatba, ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya 2004-ben 33% volt.

Nyertes Phare projektek 2002-2005 évben: Veresegyház Város Önkormányzata
Cél Veresegyház városközpont rehabilitáció és kapcsolódó utak felújítása, szélesítése, átépítése.

A Veresegyházi Kistérségben korábban benyújtott nyertes pályázatok a következők:

Település neve	Beruházás megnevezése	Költségvetési év	Támogatás	Beruházás értéke
Galgamácsa	Arany János u. felújítása	2005	6 297 472	12 594 945

Pályázó neve	Pályázat neve	Projekt megnevezése	Beruházás helye (helység)	Megítelt támogatás
Galgamácsa Község Önkormányzata	KEOP 7.1.2.0 Szennyvízelvezetés és tisztítás	Aszód és térsége szennyvízcsatornázása és	Galgamácsa	176 630 000 Ft

		szennyvízelvezetése		
--	--	---------------------	--	--

SWOT

Erősség

A támogatásra tervezett fejlesztési irányok feltétlenül pozitívan hatnak a kistérség gazdaságfejlesztésére, a humán erőforrások fejlesztésére, az informatikai fejlesztések megvalósítására, a területi adottságokhoz és a térségi fejlesztési célokhoz egyaránt illeszkedő tájgazdálkodás megvalósítására.

Gyengeség

A településenként tervezett fejlesztések és a konkrét projektjavaslatok nem fedik le a területfejlesztés teljes vertikumát, ezért hosszú távon nem biztosítják a kistérség számára a lehetséges fejlesztési források maximalizálását.

A kistérség települési önkormányzatainak többsége eddig kevésbé foglalkoztak a kötelező önkormányzati funkciók ellátásához nem, vagy csak közvetve kapcsolódó kérdésekkel és fejlesztési feladatokkal.

Hiányzik a népességszám növekedés kívánatos mértékének meghatározása és ezzel összhangban a lakóterület-fejlesztések mennyiségi és minőségi elhelyezése a térben.

A helyi adottságok és projektötletek feltárása után sem alakult ki tényleges funkciómegosztás az elmúlt időszakban sem a térségi intézményi szerepkörök, sem a szabadidős tevékenységek és rekreációs fejlesztések vonatkozásában.

Bár a fejlesztési koncepció kijelölte a „zászlóshajó projekteket” ezek támogatása sem volt egységes a térségben.

Lehetőség

Az ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ céljaihoz, elemeihez a Veregyházi kistérség a tervezés során, a helyi sajátosságok kiemelésével és érvényesítésével kapcsolódik.

Az egyes térségek fejlesztésében a közösségi források és ezeket kiegészítő, a központi költségvetésből származó társfinanszírozás meghatározó szerepet fognak játszani

Veszély

Agglomeráció túlzott munkaerő elvonó hatása.

Jövőkép: „Egészséges vidék a nagyváros peremén”

Ez három fő pilléren nyugszik

1./ Parkhálózatba illesztett kellemes, vonzó, vidékies élettér megteremtése, sokszínű, összetett lakóterület kínálattal, kiegyensúlyozott, kis lakósűrűséggel, intenzív minőségi, városias szolgáltatásokkal, nagy szabadidős területekkel. Ennek során differenciáltabbá kell tenni az egyes lakóterületek sűrűségét és beépítési módját. Így a változatosság a térségen belül is növelhető.

2./ Attraktív szabadidő-területekbe, parkhálózatba illesztett aktív és passzív szabadidő szolgáltatásokat kell létrehozni, rekreációs és egészségmegőrző hálózattal, nagyváros környéki pihenést biztosító, szórakoztató rendezvényekkel és eseményekkel, nagy közönségforgalommal, hatékony arculatteremtő erővel, valamint ezekhez illeszkedő korlátozott termelő infrastruktúrával.

3./ A tájba illesztés, a szabadterületek vonzóvá tétele, a parkhálózat kialakítása a mezőgazdaság átalakításával kell, hogy megtörténjen. A mezőgazdasági területek jövőbeli hasznosítására megalapozott program készítendő, amely a tájgazdálkodással, az élelmiszergazdasággal és a turizmus igényeivel is összehangolható. Ezáltal képes alternatívát kínálni a telekspekulációra, így esély van arra, hogy a korlátlan széttelepülés, a szuburbanizációs folyamatnak tartott korlátlan telekosztási nyomás visszaszorítandó.

Átfogó célok

- (m)értéktartó növekedés
- térségi identitás erősítése
- specializáció és munkamegosztás – hatékonyság, kiegyensúlyozott gazdasági háttér és foglalkoztatási szerkezet (tercier ágazatokban bővülő helyi foglalkoztatás)
- koordinált képzés, oktatás – humántőke, térségi fejlesztési irányokhoz igazodó helyi szakértelem
- biztonságos, minőségi élettér
- gyors válasz a változásokra (szervezett, dinamikus döntéshozatali rendszer), hosszú távú gondolkodás, piaci igényekre alapozott előrettekintő fejlesztés
- tudatos területhasználat / területkínálat: koordinált és mértéktartó lakóterületi fejlesztési szándék, mely speciális igények számára is lehetőségeket teremt, de a fejlesztések súlypontja a szabadidős és egészségturisztikai ágazatokra tevődik, melyhez térségi szinten összehangolt zöldterület-gazdálkodás és tájhasználat biztosítja a hátteret

Programok

1. Program kidolgozása szükséges a térség versenyképességének javítására, vonzerejének fenntartására és növelésére.

Ennek részeként meg kell határozni a térségi versenyképesség elemeit, amelynek része lehet:

- a szabadidő-gazdaság és az „egészséggazdaság” fejlesztése
- a szolgáltatások széleskörű fejlesztése
- a K+F szektorhoz tartozó funkciók bővítése kapcsolódva e tekintetben a budapesti és a tervezett gödöllői országos központokhoz
- a távmunka lehetőségének bővítése
- a korszerű – és kizárólag környezetkímélő – termelő tevékenységek fejlesztése
- a gazdaságfejlesztés kistérségen belüli speciális célterületeinek meghatározása
- Magas képzettséget igénylő munkahelyek letelepítésének támogatása
- Hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedésének támogatása
- A képzési szerkezet és a munkaerő-piaci igények összehangolása

2./ Speciális agglomerációs programot igényel a szuburbanizációs folyamatok kezelése

- Program kidolgozása indokolt a kistérségben ma élő több mint 32 ezer polgár életminőségének javítása, lakóhelyükkel való elégedettség növelése
- További mintegy 15 ezer új betelepülő számára vonzó, - a nagyváros közelségében vidéki – de a XXI. századi követelményeknek minden
- vonatkozásban és minden tekintetben megfelelő lakó és életkörülmények biztosítása

- Intézményfejlesztési program
- Humán közszolgáltatások színvonalának emelésére
- Humán közszolgáltatások infrastruktúrájának területi összehangolása
- Kistérségi központ fejlesztésének, valamint a települési központok fejlesztésének komplex programja
- Környezetgazdálkodás programja a fenntartható és egészséges környezet biztosítására
- Életmódprogram (a megkezdett fejlesztések kiteljesítésére)
- A térségi és a települési infrastruktúra fejlesztésének programja ezen belül kiemelten a térség elérhetőségét és a belső feltártságot javító programok

3. / Önálló programban célszerű összefogni

Az informatika, az e-gazdaság, az e-közigazgatás fejlesztésének kistérségi és települési feladatait, valamint a környezetvédelmi infrastruktúrák kiemelt fejlesztéséhez, a korábbi hiányok felszámolásához szükséges fejlesztések feladatait.

A Társulási Tanács 2007. május 24-i ülésén egyöntetű határozatában elfogadta, hogy a mellékelt táblázatban felsorolt kistérségi projekteket jelen pillanatban nem állítja sorrendbe, mert jelenleg nincs olyan kiemelkedő projekt, amely a kistérség egészének érdekét szolgálja.